

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

ŘÍJEN 2011

Nonnensteig

„Zadrátovaná jeptiška“

„Feráta představuje zajištěnou cestu, kterou najdete v náročném horském terénu. Na těchto místech jsou jističí fixní lana a další pomůcky. Úkolem ferát je zvyšovat bezpečnost osob, které se nacházejí v horách, ale zároveň tak umožňuje turistům podívat se i tam, kam by se bez ferát podíval jen zkušený horolezec.“

Najdete zde jističí lana, která jsou v pravidelných intervalech ukotvená ve skále. Na tato lana se zajišťují karabiny, které jsou vybavením vysokohorského turisty směřující na tento typ cest. Lano slouží u lehčích ferát na přidržování v případě uklouznutí. Dalšími pomůckami jsou různé žebříky, řetězy, lávky, čepy či stoupačky. Jsou umístěny tam, kde není přirozený výstup tak, aby se mohl turista chytit. Snadněji se těmito pomůckami zdolávají také obtížné úseky.“

...tolik z internetového slovníku.

Za „našimi“ ferátami nemusíte jezdit do vysokohorského terénu, stačí se ubytovat na tomické základně ve Sloupu, a druhý den dojet autem na konec vísky Dolní Světlá (asi 18 km), odkud vede turistická trasa přes státní hranici do vesničky Jonsdorf a po necelých třech kilometrech, již na německé straně Lužických hor, začíná právě feráta na Nonnensteig, kam lze tedy dojít i po pohodlné lesní cestě. My jsme měli půjčené ferátové sety od roudnických skautů a několik máme vlastních. Každý byl vybaven ještě sedákem či jiným úvazem, na který byl ferátový set uvázán

liščí smyčkou, přilba je samozřejmostí. Téměř všechny děti (od 11 let) ferátovou trasu zdolaly bez problémů. Chůze po lávce zavěšené na ocelových lanech, lezení po skále i chůze po úzké skalní římsě... Skvělý adrenalinový zážitek si nenechali ujít ani dospěláci. Vyzkoušeli jsme úplně nový druh „zábavy či turistiky“ a akce se nám velmi vydařila, vše doporučuji.

Příjemné je, že se zde nic neplatí, trasa je volně přístupná od března do října, jen za deště je vstup zakázán. V nedalekém Oybinu je pak další ferátová trasa, kterou jsme kvůli počasí ale nestíhali. Je prý kratší, zato o jeden stupeň obtížnější.

Vratislav Florián-Hroch,
Klub lesní moudrosti, Roudnice

HOLUBINKY

V druhé půlce července se Opárenský mlýn proměnil na Obec Holubinky, pro jejíž občany je největším potěšením sběr roztodivných druhů hub. Dvacet dětí, patnáct instruktorů a vedoucích z TOM Roháči Kladno, dva kašpárči, vodník, plch a mlynářský pes Kulich si užívali rozmanitých holubinkovských hrátek, šli sezónní obleky, budovali zahrádky pro své úlovky, jezdili na kole, chodili na výlety, a deště sledovali stoupající hladinu potoka a samozřejmě hledali a sbírali houby. Tábor se povedl!

Helča Podroužková,
TOM Roháči, Kladno

Ilustrační foto: Blanka Bočková, TOM Světlušky

OBSAH

říjen 2011

- str. 4 Tomíci na Podkarpatské Rusi,
Daniel Sklenář – Custer
- str. 5 Návrat z hvězd, Matěj Chour
- str. 6 Vysoké Tatry, Jiří Homolka
- str. 7 30. letní sraz, Tomáš Fúsek
Bitva o Helfenburk,
Michaela Křivská
- str. 8 Chalupy, Jiří Homolka
- str. 9 Ohře, Hana Žambůrková
a Bára Doležalová,
- str. 10 Malá historická prolínání,
Jan Švehla a Jirka Magasanik
- str. 11 Knihovny se nebojíme,
Jiří Martinek
- str. 12 Třinečtí tomíci na Váhu,
Letní tábor s Lotry,
Karel Neuschl
- str. 13 Otava 2011, Luboš Musílek
Spolupráce s CHKO,
Helena Podroužková
- str. 14 Táboření s Orinem na krku,
Tomek Hurt
- str. 15 Robin Hood, Michaela Křivská
a Alena Janoušková,
- str. 16 Polsko-slovenské hranice,
Filip Fifa Kulhánek
- str. 17 Ve jménu krále,
Vratislav Florián
EURORANDO 2011,
Rostislav Kašovský
- str. 18 Nouzová nocoviště,
Jan Stráský
ČRDM, Evidence elektornicky,
Ondřej Šejtka
- str. 19 Příběh pana Melouna,
Pája, Peťa, Ui a Kaski
Zajímalo by mě,
Libuše Valentová
- str. 20 Woodcraft, Ablákela-J. Porch
- str. 21 Banát 2011, Tereza Chmelová
- str. 24 LTŠ 2011, Ivo Skoček,
Vzpomínky, Alena Ája Gillová
- str. 24 Brigáda Oparno,
Anežka Klabanová
- str. 25 Zprávy z ústředí
- str. 26 Ohlasy
- str. 27 VTŠ 2012, Tomáš Buriánek
LTŠ 2012, Zdeněk Šmída
Podlesí u Staré vody,
Rostislav Kašovský

Tomáš Fúsek převzal ocenění z rukou primátora Bohuslava Svobody

Tři jména, tři blahopřání

Bylo příjemné vidět dojatého Tomáš Fúska, dlouholetého vedoucího tomíků z Mikulášovic, jak v historické Brožíkově síni Staroměstské radnice přebírá z rukou pražského primátora Bohuslava Svobody Cenu Přístav. Cenu uděluje desátým rokem Česká rada dětí a mládeže na návrh spolků, letos ji osobně předával první muž Prahy.

Tomáše navrhl na ocenění Český svaz chovatelů z Varnsdorfu, dobrovolní hasiči z Mikulášovic a tamní základní škola. Stalo se to před několika dny, 11. října 2011.

Pro ty, kdo nevědí, za co Tomáš cenu dostal, rád napíšu, že za dlouholetou nehonorovanou práci s dětmi a mladými lidmi v rodných Mikulášovicích, za to, že ve své obci a jejím okolí dovedl vytvořit a vylepšit životní prostor pro spolky a také k tomu sehnat nějaké peníze. Myslím, že navrhovatelé museli vědět i to, že Tom je jeden z hlavních tahounů populárních turistických závodů. Snad mu přičetli k dobru i jeho orientační běžectví a skvělou formu, díky které je v evropské špičce tohoto náročného sportu.

Když už jsem u těch jmen, přidám Jiřího. Určitě nejsem mezi tomíky sám, kdo v dětství miloval jeho písničky, koho fascinoval akcent na „t“, kdo se rád nořil do báječného světa Jonáše a tingltanglu, Žofie Melicharové, pro koho slovo Semafor neznamenovalo jen železniční návštěvnicko... Jiří Suchý osmdesátiletý si zaslouží gratulaci i od nás, kdo jeho písně zpíváme a zpívat budeme, třeba na oddílových výpravách...

Ten třetí, koho chci krátce zmínit, nám napsal před deseti lety dopis. Pamatujete, jak jsme bez dechu poslouchali při výročí deseti let spolku pozdrav republiky, který nám přinesl jeden z jeho spolupracovníků a který před zaplněným divadlem Jiřího Grossmanna přečetl?

Václav Havel byl v dětství sice skaut (ale s těmi máme smlouvu o přátelství, takže jako by se stalo!), nicméně možná stojí alespoň za kratičkou glosu v Tomíkovi, že i díky právě pětasedmdesátiletému Havlovi můžeme svobodně dělat to, co děláme rádi, totiž pracovat s oddíly bez politického dohledu, cestovat, nadávat na poměry a číst párkrát do roka Tomíka.

Tomáš Novotný

Tomíci na Podkarpatské Rusi

Stejně jako každý rok i ten minulý naplánoval náš oddíl TOM Bobr Beroun prázdninovou expedici. Pro letošek padla volba na Podkarpatskou Rus – bývalou část předválečného Československa. Rozhodli jsme se zaplatit si cestu s cestovní kanceláří. Výhodou tohoto cestování je to, že autobus nás zavezl vždy na začátek trasy a na konci nás vyzvedl a měli jsme s sebou dva průvodce. Nevýhodou je to, že nemůžete pozměnit program podle vlastního přání, ale musíte se přizpůsobit. Ale i tak stálo za to.

Cesta autobusem na Ukrajinu je zážitek sám pro sebe. Autobus, kterým jsme jeli, zvenku sice vyhlížel moderně, ale uvnitř bylo místa jak v hodinkách a vyšší účastníci měli velký problém, kam dát nohy. O spaní ani nemluví. Vyjeli jsme od-

poledne a ráno jsme přijeli do Mukačeva. Tam jsme měli čas na prohlídku, ale i na nákup v místní tržnici (supermarkety byste zde hledali marně). Po nákupech nás čekala cesta do vesničky Kvasy a odtud začal náš první trek. Převýšení cca 500 m jsme měli na „rozdýchání“. Do toho drobný déšť. Večer byla pohoda u ohně a ráno vzhůru na Pietros – první dvoutisícovku. Jenže v noci začalo pršet a pršet nepřestávalo. Na vrchol jsme došli celí promáčení a zmrzlí. Teplota na vrcholu byly 2° Celsia. Nic moc. A když se k tomu přidá víchr a déšť, není o co stát. Mlha byla taková, že jsme viděli sotva na 20 metrů. Takže výhledy jsme si jen představovali. Večer jsme naštěstí našli azyl v boudě strážců parku, kteří nás za zhruba 30 Kč na osobu nechali přespat. Další den stále lilo, a tak jsme na cha-

tě zůstali do dalšího dne. Ráno jsme vyrazili na Hoverlu – nejvyšší horu Ukrajiny a bývalou pohraniční horu Československa. Na vrcholu opět mlha, ale nepršelo. Cestou dolů začal foukat vítr a najednou se začaly objevovat krásné výhledy do údolí. Morálka mužstva se rázem zvýšila. Ten den jsme měli dojít do vesnice Hoverla a odtud autobusem zpět do Kvasů. Bohužel se nám nějak ztratila cesta a prodírali jsme se hustou klečí do údolí. Průvodci to komentovali slovy, že jsme první, kdo jim při bloudění nenadává, ale užívá si to. Ve vesnici jsme se domluvili s řidičem místní MHD, že nás za mírný obnos doveze zpět do Kvasů, jelikož zájezdoví řidiči odmítli pro nás dojet. Prý nemají cestu na mapě.

Večer nás čekal domácí šašlik a zábava u kytary, která se protáhla dlouho do noci. Ráno jsme už ale opět byli na nohou a nákladní auta nás vyvezla o několik stovek metrů výš na poloniny. Počasí nám přálo, a tak výhledy stály za to. Celý den jsme šli po hřebeni a na noc jsme se utábořili u horského plesa. V noci teplota klesla na nulu, ale ráno opět vyšlo sluníčko, a tak jsme se ohřáli a pokračovali dál. Cestou jsme potkávali ovčáky se stády ovcí, volně se pasoucí koně a foťáky neustále cvakaly. Odpoledne jsme po úmor-

ně dlouhém klesání došli do vesnice Ust' Čorna, kde jsme postavili stany na fotbalovém hřišti. Občerstvili jsme se v hospůdce a v magazínu nakoupili zásoby. Dokonce čerstvý chleba. Ráno jsme opět nastoupili na nákladáky, které nás vyvezly na poloniny a čekal nás jednodenní přechod do Koločavy. Tam jsme vysílení večer došli a ubytovali se v základní škole.

V Koločavě jsme měli možnost nákupu jídla. Většina z nás ale zamířila do restaurace Četnická stanice, kde personál mluví česky, jídelní lístky jsou v češtině a dá se platit i korunami. Hlavně zde byl záchod. Ne turecký jako všude, ale pravý „porcelán“.

Ráno nás čekala prohlídka místního skanzenu, muzea Ivana Olbrachta, dřevěného kostelíka a spousty zajímavostí včetně hrobů československých četníků z první republiky. Odpoledne jsme ale museli nastoupit do autobusu a vyrazili jsme směr Siněvské jezero. Zde už bylo vidět, že jsme se dostali do civilizace. Spousta stánků se suvenýry (většinu z nich byste ale klidně mohli koupit na Karlštejně – s místní kulturou měly pramálo společného), miliony turistů a vchod do parku Siněvir se závorou, kterou strážilo několik policistů a strážců parku. Samotné jezero bylo pěkné, ale s divokou přírodou v horách se to nedá srovnat. Zkrátka turistický kýč. Tímto také naše expedice skončila. Po návratu od jezera jsme vyrazili domů. Pokud se chcete podívat na zlomek fotek z této akce, najdete je na www.survive.cz/bobr ve fotogalerii.

Daniel Sklenář – Custer,
vedoucí TOM Bobr, Beroun

Návrat z hvězd

Zářivě bílé světlo dalekých hvězd, žlutá mihotavá zář z pouličních lamp a oken velkých měst se mísily v chladném vánku letního večera, když jeden malý transgalaktický koráb protnul noční oblohu a s kolosálním žuchnutím přistál na louce planety zvané Země.

Loď byla až po palivové nádrže napchána mezihvězdnými cestovateli, a kdyby jediný z nich mohl vypovědět svůj strhující příběh, bylo by to jistě úžasné vyprávění. Jen kdyby si alespoň pamatovali, jak se jmenují!

V červnu tohoto roku se na malebné louce přilehlé k tzv. Čtvrtníkovu srubu kdesi v jižních Čechách odehrály a uskutečnily první nesmělé krůčky i odvážné skoky vzdálené vyspělé civilizace. Tvorové našemu rodu velice podobní, a snad i v mi-

nulosti zčásti příbuzní, zde podstoupili mnohá dobrodružství a nebezpečství, která by současnému smrtelníkovi byla jistě zcela zapovězena.

Lité galaktické bitvy válečných křížníků o oběžnou dráhu střídaly noční výjezdy Harvesterů do rojů spadlých meteoritů. Rafinované manévry strategů následovala převážně neúspěšná vyjednávání s tupými, avšak o to zuřivějšími výbojnými Šqorky. Velerychle kmitající svižné končetiny vesmírných cestovatelů uchránily vesmírného poutníka od od smrtícího paprsku Solára či kompletní prohlídky všech žaludků nenažraného Nettwora.

Dobrodružství to byla nevídaná. Všechna měla jediný účel – vzpomenout si na jméno, onu magickou sekvenci slabik, která nás určuje, definuje a tvoří. A to se všem také i povedlo!

Mezihvězdní poutníci získali zpět svá pravá jména, paměťové jednotky jim zaplnila data krásných vzpomínek a též naše velká Matka (CVJ – centrální výpočetní jednotka) byla opravena a až do posledního čipu spokojena, jako my všichni!

Matěj Chour,
TOM Veverk,
Brandýs nad Labem
www.veverk.cz

Vysoké

Tatry

...aneb jak chutná Slovensko

Tábor se konal v srpnu 2011 a naší základnou se stala stylová vysokohorská a horolezecká základna – Psotkova chata v Tatranské Štrbě. Bylo to takové oddílové „retro“. Před 25 lety vsetínští tomíci též absolvovali tábor ve Vysokých Tatrách a odměna pro 5 nejlepších členů v celoroční oddílové soutěži byl výstup na Gerlachovský štít (2 656 m n.m.) – což byla tehdy nejvyšší hora Československa.

Letošní celotáborová hra „Tatranští nosiči“ se nesla v duchu této tatranské specifické činnosti a vedla i po stopách československých horolezců 70.–80. let minulého století. Přitažlivost hry se zvýšila i tím, že Psotkovu chatu postavili právě tito horolezci a na počest Jozefa Psovky, který zahynul při sestupu z Mt. Everestu v r. 1984, kam jako první českoslovenští horolezci spolu se Zoltánem Demjánem vystoupili. Také třímat v ruce výstroj – cepín, mačky a lano, s kterou naši horolezci vystoupili v r. 1972 na Nanga Parbat, byl pro mnohé silný zážitek.

Jelikož nás celý tábor provázelo krásné počasí, podařilo se nám mimo jiné i přes nízký věk účastníků tábora udělat okruh z Tatranské Lomnice přes Svišťovku k Chatě pri Zelenom plese až do Tatranských Matliar nebo vystoupit na Teryho chatu, či pozorovat stopy a výkaly z noční návštěvy medvěda v okolí chaty. Závěr táborové hry byl stylový – v parném odpoledni, když se blížily bouřkové mraky, jsme odvážně vyrazili k symbolickému cintorínu u Popradského plesa. Někteří turisté nás sice nazvali milovníky vysokohorských bouřek, ale my jsme se jim mistrně vyhnuli, a tak

ani poslední táborový den jsme nezmokli. Pokud vás neodradí různá slovenská „špecifika“ či západoevropské ceny, tábor na Slovensku je dobrá volba. Nakonec pro oddíly z Moravy jsou slovenské hory mnohem lépe dostupné než například Krkonoše či Šumava.

*Jiří Homolka,
TOM Vsetín*

30. letní sraz Asociace TOM

...v malebných Mikulášovicích

Na počátku srpna se na sever Čech do Mikulášovic sjeli zástupci turistických oddílů mládeže z celé České republiky. Slavnostní zahájení proběhlo v místním kostele sv. Mikuláše za účasti významných představitelů měst zdejšího regionu a také zástupců Klubu českých turistů. Tomíky přijel pozdravit zástupce Asociace TOM a KČT Ing. Mojmír Nováček, který vyřídil pozdravy zaneprázdněného šéfa KČT J. Stráského. Pozvání do Mikulášovic přijal také předseda Ústecké oblasti KČT PaedDr. Jan Eichler, který přijel účastníkům popřát příjemný pobyt ve Šluknovském výběžku a hlavně hodně letních chvil, kterých o letošních prázdninách mnoho nebylo.

Účastníky akce přivítala starostka Mikulášovic Ing. Miluše Trojanová, přítomen byl také místostarosta a zdejší farář. Pro účastníky byl po celý týden připraven velice pestrý a atraktivní program plný výletů po okolí blízkém i vzdálenějším. Těžké je také s jistotou říci, který den se nejvíce vydařil. Nejdůležitějším faktorem dobré nálady je pokaždé počasí, a to našťastí pro „srazový“ týden utlumilo své letošní vrtochy na minimum. Děti si nejvíce užívaly plavbu parníkem a následný výlet na Pravčickou bránu a pak jízdu historickým motoráčkem „Hurvínek“ z Jedlové až do Dolní Poustevny a zpět. Milovní-

ci nedotčených přírodních scenérií si pochvalovali zejména sobotní výlet přes Kyjovské údolí, někteří zdatní jedinci si trasu protáhli až do Brtníků a mohli tak obdivovat další část Národního parku České Švýcarsko. Některé oddíly využily také možnost individuálně navštívit atraktivitu sousedního National Park Sächsische Schweiz na německé straně státní hranice. Kromě výletů si účastníci užili spoustu her a soutěží, zejména pak těch sportovních, do kterých se zapojila také spousta místních dětí a mládeže.

Podle slov vedoucích jednotlivých oddílů se sraz vydařil a místní TOM 1027 Stopaři a také samotné město Mikulášovice se tak může těšit z další dobře připravené celorepublikové akce.

Nad letním srazem převzala zástitu hejtmanka Ústeckého kraje Jana Vaňhová, akci podpořilo finančně ústředí Asociace TOM, Dobrovolný svazek obcí Sever a město Mikulášovice. Organizátoři děkují za pomoc při zajištění zdárného průběhu městu Mikulášovice, základní škole – školní jídelně, firmě Skloluxus Simona Machorková. Pomoc přišla také od celé řady občanů nejen z Mikulášovic, ale celého okolí i dalších institucí působících v oblasti turistiky a cestovního ruchu.

Tomáš Fúsek

Bitva o Helfenburk

Opět sedím mezi kořeny stromu uprostřed nádvoří a vyhlížím, kdy se objeví další přátelé. Dočkala jsem se, u večerního ohně jsme se sešli v hojném počtu. Nevěděla jsem, ke komu mám jít dřív, abych se mohla věnovat všem, které jsem dlouho neviděla nebo právě poznala. „Čas rychle běží, když se člověk dobře baví“, a proto jsme se museli odebrat do svých spacáků a složit hlavu tam, kde zrovna bylo místo. Ať to bylo na věži, ve věži nebo venku na trávě.

Nejdůležitější je, že se ráno všichni probudili se skvělou náladou a nedočkavostí na další bitvu.

Samotná bitva měla začít v 10 hodin, ale nastal menší problém, supích hlav bylo více než útočníků. Po chvíli byl však počet vyrovnán, možná i převýšen, a tak ona dlouho očekávaná bitva mohla začít.

První byla opravdu „staletá“ a stejně nakonec dopadla nerozhodně. Poté následovaly další dvě rychlejší bitvy, hráli jsme na úplné vybití soupeřů a měli jsme štěstí – můžeme se pyšnit výhrami obou.

Počasí nám docela přálo, určitě více než minulý rok. Bylo slunečno, občas nějaký mráček zakryl podzimní slunce, ale v noci na neděli přišlo ochlazení a dešť.

A je to tady. Nedělní ráno, čas se rozloučit s přáteli a vyrazit na cestu k domovu.

Do příští bitvy ale můžeme vzpomínat na letošní krásné prožité okamžiky.

*Michaela Křivská,
TOM Bobří, Ústěk*

Polana a Kusalíno

- umíme číst v mapě?

Rád bych tímto povídáním o našich horských základnách navázal na články Ondry Šejtky a jeho zážitků se záchranáři při pobytu jeho oddílu S.T.A.N na turistické základně Asociace TOM – Polaně. Když jsme před mnoha lety tyto základny pro tomíky získali (Kusalíno v r. 1991 a Polanu v r. 2000), filosofií bylo nabídnout našim oddílům možnost pobytů na místech uprostřed horské přírody mimo dosah civilizace, kde se na dobrodružství nehraje, kde ho můžeme opravdu prožívat. Kde to, co se v oddílech učíme, zde můžeme plně využít – orientaci a putování v terénu, kde si vše neseme na zádech, kde si musíme připravit dřevo, rozdělat oheň v kamnech a uvařit si z donesených zásob jídlo, zabavit se večer bez televize, počítačů, mobilů..., jednoduše řečeno, postarat se sami o sebe bez mnohých vymožeností moderní techniky. Takovýto přístup má jednu důležitou podmínku, musíme na něj být připraveni. Umění poradit si v každé situaci a přemýšlet dopředu je zde velmi důležité. V současné době se jeví dva problémy, které, zdá se, oddíly trápí: 1. Bloudění při příchodu na základny. Když jsme základny vybírali, jako důležitou podmínku jsme si dali, že obě základny budou ležet na turistické značce KČT. Pokud si oddíl není jistý v orientaci, měl by jít na jistotu po turistických značkách, které ho k základně bezpečně dovedou. Jsme turistické oddíly mládeže, mládež KČT, co by nám mělo býti bližší, než umět chodit po turistických značkách? O to víc mne za ta léta existence základen mrzí, když slyším stesky, nářky a bohužel i stížnosti, že cesta k těmto našim základnám není dobře značená. Nelze než věřit tomu, že nárek zní od návštěvníků, kteří nejsou našimi členy. To, že jsem si spletl cykloznačení s turistickou značkou, nebo jsem si nevezl mapu a v noci jsem vyrazil na základnu, nebo

jsem prostě sešel z turistické značky, podle mne není důvod ke stížnosti nýbrž k vlastnímu zamyšlení, kde jsem udělal chybu. Styl dnešní doby mi však často připadá jiný – chybu hledat vždy jinde než u sebe. Hezký dojem na mne udělala jedna maminka z Mladé Boleslavi, která se svou rodinou, dvěma malými dětmi a manželem vyrazila na týden na Polanu. Jelikož jeli autem, předem si u mne ověřila přístupovou cestu mimo turistickou značku, vzala si dobrou mapu a bez problémů na Polanu dorazili. Byla jednoduše řečeno připravena. Přes výše uvedené se vedení tomíků dohodlo, že přístupové cesty na Polanu (od Třeštíku a z Velkých Karlovic) a na Kusalíno (ze Vsetína Jaseňnic) osadí směrovkami s logem příslušné základny. Nelze než doufat, že toto omezí bloudění návštěvníků základen. 2. Špatná dostupnost záchranářů v případě úrazu. Toto je úskalí každého pobytu v horském prostředí mimo dosah celoročně sjízdné veřejné komunikace. S tím je prostě nutno počítat. Za naprosto zásadní považuji mít s sebou lékárníčku pro potřeby první pomoci.

Na základnách lékárníčky samozřejmě jsou, ale jejich aktuální stav vybavenosti není možno zaručit, i když se pravidelně doplňují. Základny jsou v horském prostředí, kde není reálné, aby po každém pobytu správce vše fyzicky zkontroloval. Platit tuto službu by znamenalo, že za noc nebudete platit cenu odpovídající noci v kempu, ale částku výrazně vyšší. Ani omylem se bohužel správce nemůže spolehnout na to, že mu vedoucí po pobytu napíše, co spotřeboval, co se zničilo, co je potřeba opravit. Jsou výjimky, oddíly, kte-

ré to umí udělat, ale ty jsou v menšině. I když to správce ví, často není reálné díky dostupnosti základen okamžitě zajistit nápravu. Při vážnějším úrazu je potřeba být připraven na to, že sanitka na Polanu nedorazí za 20 min, ona tam zpravidla kvůli terénu není schopna dorazit, především v zimě, vůbec. Zde je zase nutné být připraven. Existují dvě možnosti, jak efektivně přivolat co nejbližší k základně pomoc. Zavolat mně jako správci a já dokážu díky znalosti místního terénu záchranu účinně navést. V případě, že nejsem na telefonu, nabízí se možnost zavolat mému kolegovi vedoucímu vsetínských tomíků Nikolaji Martinákovi, který je ředitelem Městské policie Vsetín a je na služebním telefonu prakticky vždy. Číslo na něj najdete na chalupách. On má ještě větší možnosti zorganizovat záchranu než já jako správce základny. Druhá možnost je, že si poradíte sami. Předem se seznámíte s okolím základny, abyste se záchranáři mohli komunikovat s určitou znalostí místního terénu. Pozor, GPS souřadnice sice lokalizují místo základny, ale už záchranářům, kteří nejsou znalci místního terénu, neřeknou, která cesta je momentálně sjízdná a vede nejbližší k základně, a to v závislosti na ročním období a klimatických podmínkách. Je potřeba je tedy navést na místo, kde jste schopni zraněného co nejrychleji dopravit. V případě velmi vážného úrazu, kdy postiženého nejsme schopni dopravit ke sjízdné cestě, je potřeba požádat o vyslání vrtulníku a volat horskou službu. Vše však záleží na službě konajícím záchranáři na dispečinku Integrovaného záchranného systému, na jeho kreativité, úsudku. Vše závisí na o lidech, ne na tom, že nějaký zá-

kon nám zajistí pomoc. Za dobu existence našich základen jsem zažil mnoho takových záchranných akcí. Ukazuje se, že vždy záleží na konkrétních lidech, nikoliv na kvalitě Integrovaného záchranného systému, nebo kvalitě značení cest na základny.

Závěrem by asi nebylo špatné některé tyto případy uvést:

Případ první: Při stavbě Polany jsem s kamarádem z oddílu, řemeslníkem, odjížděl z Polany terénním autem. Při odjezdu jsme se rozhodli, že pojedeme cestou přes hřeben, a nikoliv přímo dolů. Na hřebeni jsme narazili na skupinu vyděšených turistů a zjistili jsme, že centrem pozornosti je německý turista, kterého postihla lehčí mozková příhoda. Turisté vůbec nevěděli, kde jsou a kam mají zavolat záchranu. Zavolal jsem záchranku a navedl je na Třešník, kam jsem zraněného Němce dovezl terénním autem. Vše dopadlo dobře, sanitka na nás již čekala, a jelikož jsem se s manželkou postiženého německy domluvil, věděli záchranáři, o co jde. A akce proběhla bez problémů.

Případ druhý: Soused vlastníci na Polaně chalupu pod námi v noci vycházel pro žebříku do podkroví, kde spal. Zapomněl, že si den před tím přestavil žebřík, jelikož prováděl rekonstrukci podkroví. Stoupl do prázdna a spadl asi ze 4 metrů. Když se dostal k sobě, zjistil, že močí krev a volali tedy ihned záchranku. Měl štěstí – byla k dispozici sanitka s náhonem na čtyři kola. Záchranáři znali terén a dobře navedeni přáteli souseda dorazili až na Polanu. Vše dopadlo dobře.

Případ třetí: Červen, dusný páteční den – dorazil jsem terénním autem na Polanu a připravoval se na sobotní nástup řemeslníků. Dělal se krovy na stodole. Za tmy rozrazil dveře vyděšený soused z usedlosti cca 500 m od naší. Jeho manželka se při výstupu na chalupu skácela v bezvědomí k zemi. Naskočil jsem rychle do auta a jeli jsem ji naložit. Jejich známý se ji snažil oživovat dle pokynů dispečinku IZS. Sanitka již dojížděla na konec údolí Milonův a čekala na nás. Než jsme ji svezli, uplynulo cca 15–20 min. Šéf vsetínské

foto J. Homolka a Míla Blšíák

záchranky MUDr. Janáček konstatoval bohužel přes všechnu naši snahu smrt.

Případ čtvrtý: Tomíci z Jirkova měli vloni na Polaně letní tábor. Jednoho účastníka uštkla zmiže. Vedoucí si dobře poradil, jelikož měl k dispozici auto a to bylo zaparkováno po dohodě se mnou a sousedem ca 400 m od Polany, svezl hoča do Karlovic, kde ho převzala sanitka.

Jedinou věc zapomněl – nahlásit kontakt na sebe záchranářům. Druhý den mi službu konající paní doktorka ze vsetínské nemocnice volala až do Švýcarska, kde jsem tu dobu pobýval, a řekla mi, o co jde a jestli vím kontakt na vedoucího, že si ho může vyzvednou. Chlapec je již v pořádku, zmiže to nebyla, nabodl se na klacek s podobným poraněním jako uštknutí od zmiže. S údivem jsem se ji zeptal, kde získala můj telefon. Odpověděla mi, že jí hoch řekl, kde jsou na táboře na Polaně a že jsou turistický oddíl mládeže, a ona si již na internetu kontakt na mne jako správce Polany našla. Byla milá, přívětivá, komunikativní. Vše dobře dopadlo.

Co říci závěrem. Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech. Vždy záleží na tom, jak jsme připraveni a jak umíme řešit krizové situace. Jde především o zimní pobyty na Polaně a Kusalínu. Víme, že na jiných našich základnách se stávají i horší úrazy. Polana a Kusalíno má tu „nevýhodu“, že nejsou tak dobře dostupné a proto i méně vážné úrazy se stávají komplikovanějšími. Pro pomoc našim vedoucím doplníme údaje nejbližší o sjízdných místech v létě i v zimě u Polany i Kusalína na webové stránky našich chalup.

Jako pomoc pro lepší orientaci jsme začali s doplňováním směrovek k chalupám, budeme pravidelně inovovat i údaje o dostupných místech pro podobné krizové případy.

Sledujte webové stránky obou chalup a hlavně – jezděte na ně, prosím, dobře připraveni!

*Jiří Homolka,
správce TCH Kusalíno a TZ Polana*

Ohře

2011

Pro letošní vodácké putování jsme si vybrali řeku Ohři, a to nejen kvůli řecsamotné, ale i kvůli okolní krajině.

Naše čtrnáctičlenná členná skupina vyrazila jednu červencovou v sobotu z přeštické loděnice do Kynšperka nad Ohří. Po prohlídce města a zatáboření jsme další den ráno vyrazili konečně na vodu.

V prvních dnech nám počasí přálo, takže jsme si užívali vody, sluníčka a okolí řeky – hrahu Lokte, Svatošských skal, lázeňské zóny v Karlových Varech. Přibližně v polovině týdne našeho putování nás zastihly přívalové deště, proto jsme zabalili plavky, ručník a jeli autobusem do bazénu v Karlových Varech.

Ačkoliv bazén je vyhříváný, teplota vzduchu byla pouhých 13 °C, takže jsme se moc nezahřáli a vydrželi tam jen chvíli. Po deštích se mírně zvedl stav vody v řece, jelo se jak po másle a v dalších dnech jsme proto lehce dopádlovali do našeho cíle – Klášterce nad Ohří.

Zde jsme ještě strávili jeden den prohlídkou naší poslední památky, a to zámku a zámecké zahrady a návštěvou výstavy obrazů a fotografií v místní galerii. Domů jsme dorazili dne živí, zdraví a příjemně unaveni.

*Hana Žambúrková a Bára Doležalová,
TOM Úhlava*

Malá historická prolínání aneb Jak pluly po Berounce dějiny

Prolnutí první: Gotický hrad Krašov Ctihodný Jetřich z rodu Hroznotovců, šlechtyný hradu vládce a náš pán, dnes rozkaz vydal, aby poddanstvo veškeré se do lesů a k řece vypravilo, urozených rytířů vyhlížeje a aby pak je do hradu bezpečně přivedlo. Vždyť mnoho dní tomu jest, kdy poslové do všech stran vyrazili se zprávou, že právě zítra převeliký rytířský turnaj zde na Krašově konati se bude. Služebnictvo veškeré hodokvas chystá a fraucimor zdi hradu zdobí.

Však družina hradního štolby Michala divné zvěsti přinesla. Prý v údolí řeky nezvyklé lodice přistávají a rytíři cizokrajní v hadrový šat jsou odění. Mluva jejich neotesaná a prostá jest a místo mečů jakýmsi pádly se ohánějí. I trubadúra mají, však vznešených ani hrdinských písní rytířských nezná. „To jistě divné jest,“ vznešený Jetřich pravil, „raději brány hradu chraňte a družinu tu bedlivě střežte.“ Však družina cizácká k žádnému útoku se neměla, jen pár poslů vyslala. Ti si hradní nádvoří prohlédli, čarodějnými truhlami blesky vyráběli, a než je náš pán Jetřich uvítati mohl, v rychlý úprk se dali a brzy flotila lodic z dohledu nám zmizela. Snad byl to sen či čaroděje z Týřova magický kousek. Ale to již praví rytíři přijíždějí a brnění jejich se leskne ve slunci západu.

Prolnutí druhé: Přívoz Branov. Kousek proti proudu řeky se z hlubokých lesů občas ozval výstřel. Řeka mlčky plynula, jako by si řádění gestapáků snad ani nevšimla. V horkém odpoledni byla krásná, sváděla ke koupeli a válka se jí

netýkala. Převozník Prošek smutně pozoroval protější břeh. „Tak už Fraňka dostali, s Rozvědčíkem je ámen,“ zamumlal si pod vousy jen tak sám pro sebe. „Teď tu budou od rána do večera štourat a vyšetřovat. Jsou to zlý časy. Měli byste se sebrat a co nejdřív vodsad' zmizet. S těma vašema neckama mi tu beztak akorát plašíte ryby.“ „Jen jsme chtěli dětem ukázat, kde trávil dětství Ota Pavel, teda Otík Popper.“

„Jó, kde je Poppříkům konec, to ví čert. Už jsem je tady dlouho neviděl. Ale čemu bych se divil. Mladý jsou v koncentráku a se žlutou hvězdou by byl člověk blázen, aby sem jezdil. Snad až ta válka skončí,“ Rozloučili jsme se, Prošek seděl na lavičce pod akátem a pokuřoval dýmku. Nemával, jen dál pozoroval druhý břeh. Snad se bál, že tam na něj vykoukne německá

uniforma. V šumění Nezabudického mlýna nás pohltilo jednadvacáté století.

Prolnutí třetí: Stradonice – Nižbor. Z keltského oppida vyrazila skupinka lovců. Bohové jim ten rok nebyli nakloněni. Jaro bylo suché a zvěř se jim vyhýbala. Slunce už mnohokrát zašlo od doby, kdy naposledy ulovili velkého jelena. V táboře vládla hlad a nemilosrdná smrt se stále potloukala kolem dřevěných hradeb. Tři lov-

ci neslyšně kráčeli dolů po stráni k vodě, v rukou ostěpy a za pasem nože. Vítr se v horkém letním odpoledni ani nehnul. Našlapovali opatrně. Jediná prasklá větvička by vyplašila zvěř, která přišla k řece pít. Najednou se Eoran přikrčil a posunkem ruky zastavil zbylé lovce. Uá píp píp píp. Ozývalo se stále zřetelněji. Eoran byl zmatený. Znal dobře výkřiky lesní zvěře, les ho naučil vyznat se v každém zvuku, který k němu dolehl. Teď byl ale bezradný. Uá uá píp píp. Ten tajemný zvuk pokračoval dál, jen jeho barva se změnila. Eoran pevně sevřel ostěp a oba lovci za ním se připravili k rychlému útoku. Uá uá píp píp. Opatrně rozhrnul vysoká stěbla rákosí...

V Nižboru nad jezem nás holky přesvědčily, ať zkusíme jednu bláznivou honičku v kruhu, veselou hru s názvem „Uá uá píp píp“, a tak tady v největším červencovém parnu blbneme a honíme se jako malé děti, aniž bychom tušili, že nás někdo v rákosí sleduje.

Prolnutí čtvrté: Solvayovy lomy. V lomu vládla tma, prach a pach potu. Kráčeli jsme dlouhou chodbou trochu stísněně, mihotavá záře svítlenám klestila cestu štolou. Dělníci přivyklí temnotě si povídali. Jejich rozhovor občas přeru-

Knihovny se nebojíme! Ve dne v noci!

Jsmě nový oddíl, a tak jsme přemýšleli, jak se v našem městě zviditelnit. Pak napadlo Lucku, že by šla uskutečnit nějaká akce v knihovně, kde máme pravidelné schůzky. Ihned jsem si vzpomněl na byt známých, v němž od doby vyhození Zlatých stránek, není už nic, co by alespoň vzdáleně připomínalo knihu. Vybavil jsem si třicet dětí na táboře, z nichž ani šest neodpovědělo správně na otázku „Jmenuj nějakou českou pohádku“, tedy pokud medvídek Pú, Spiderman či Digimon mezi ně nepatří. Za krátko byl plán *Knihovny se nebojíme ve dne v noci* na světě.

šila rána krumpáčem. Náhle jejich klábošení zastavil mocný výbuch. Dřevěné trámy kolem nás se otráslly. „Koukám, že si Pepa přivstal, co?“ „Vod tý doby, co mu stará utekla, se doma moc nezdrží,“ rozchechtali se, než se jejich stíny rozpustily v černé barvě za zatáčkou. Cupitali jsme za nimi a dávali pozor na nohy. V lo-mech se pořád někde něco válí. Střel mistr Pepa nám pokynul rukou. „Tak chlapí, naložte to na vozejk a pohněte s tím, ať jsme do tmy doma.“ „No jo, šéfe, dyt jdem.“ Na tvářích jim hrál těžko zadržovaný smích, zatímco střelmistrova svítlna zmizela v jedné z postraních chodeb. „Co koukáte, děcka, berte menší kusy a do vozejku s nima, my vám uděláme prohlídku. Jeden tejden tady, ten vás panečku zkrátí líp jak polepšovna.“ Překvapené pohledy křížují chodbou. Vždyť máme prázdniny a tohle není zrovna lukrativní brigáda. Píše se rok 1931, světu vládne krize a za ty mozoly na rukou bychom moc peněz nedostali. Chlapi mezitím nakládají kusy vápence do důlního vozíku a občas prohodí nějaký vtípek, aby si trochu rozzářili svojí tmavou dřinu. Trochu provinile jim dáváme sbohem a vracíme se o 80 let dál, na vodácký putovní tábor Berounka 2011.

*Honza Švehla a Jirka Magasanik,
3. VOM a 4. VOM Ústí nad Labem*

tem zahráli malé divadlo. Na závěr večera proběhla soutěž (moje nejoblíbenější). Bylo to hádání čtených pohádek. Tu jsem však nikdy nevyhrál. Ne proto, že bych pohádky neznal, ale vždy jsem u nich, jako v knihovně mnoho „skřítků, ve spacáku usnul.

Po snídani jsme předali dětem Pamětní listy a diplomy s cenami. Každý si domů odnesl mimo jiného i nějakou tu knížku (nebyly to zlaté stránky). Po dohrání několika malých her jsme již vítali první příchozí rodiče a loučili se s odcházejícími dětmi. Vzhledem k tomu, že v noci žádné z dítek po rodičích netesknulo a domů také nikdo příliš nespěchal, dá se usuzovat, že se akce podařila.

Děti si snad kromě zážitků odnesly i pár vědomostí a rodiče jim na požádání přečtou na dobrou noc nějakou tu pohádku. Když ne, tak alespoň na rýpavou otázku: „Jsi nějaký chytrý, spal jsi snad v knihovně?“ můžou s klidným srdcem odpovědět Ano!

*Jiří Martinek,
TOM Liščata, Velké Hamry*

Letní tábor s Lotry

V průběhu čtrnácti dnů strávených na tábořišti u Suchdola nad Lužnicí jsme stihli splout řeku Lužnici i říčku Dračici, navštívit město Třeboň, sníst kupu kynutých knedlíků, neustále bojovat s dotěrnými vosami a sršni, ale také třeba prožít pravý indiánský rituál v potní chýši.

Celotáborová hra se odehrávala na africké řece Kongo, a tak náš tábor provázela tropická vedra, spousta koupání a soutěží na říčce Dračici i na nedaleké písčovině. Jednotlivé družiny dobrodruhů putovaly proti proudu řeky Kongo až k jeho pramenům. Cestou navštěvovaly domorodé kmeny a zdolávaly mnoho překážek. Musely překonat fyzickou zátěž či různé problémy vyžadující zručnost nebo logické myšlení. Důležité přitom byla spolupráce a domluva mezi sebou ve družině, a tak nakonec právě díky poznání se navzájem, dokázali všichni dobrodruzi na závěr dojít až k samotným pramenům řeky Kongo a přijmout její tajemství.

Akce se vydařila, všichni si uchovávali stovky a tisíce zážitků a teď máme rok na to, abychom z nich čerpali, aby nás v dalším oddílovém roce spojovaly a aby daly základ pro úspěch dalšího tábora.

Karel Neuschl,

TOM Lotři Hronov, www.lo3.cz

TŘINEČTÍ TOMÍCI NA VÁHU

V první polovině července jsme se vydali na letní tábor. V letošním roce byla připravena pro starší tomíky řada aktivit v krásném prostředí podtatranské přírody, nedaleko Liptovského Mikuláše. Díky vydatným deštům na konci června byly okolní toky dostatečně zásobeny vodou, a my tak spluli několikrát zajímavou část řeky Váh a také její přítoky Čierny Váh a Belou. Získali jsme tak řadu nových dovedností a někteří obdrželi i novou hodnotu ve „Vodácké akademii“. Ale nejen vodním živlem žije správný tomík.

Ve dnech, kdy ruce unavené pádlováním již potřebovaly odpočinek, vypravili se tomíci do hor. Podařilo se zdolat vrcholy Slemý (1513,7 m n. m.) a Kriváně (2494 m n. m.). Krmě, připravovaná veskrze na táborovém ohni, chutnala po těchto náročných dnech vskutku báječně.

Jedním z nezapomenutelných zážitků byla jistě návštěva aquaparku Tatralandii. Se svými 29 tobogány a nespočtým množstvím doplnkových atrakcí poskytl zábavu na celý den.

Kdyby se večer aquapark nezavíral, někteří by jistě zůstali i déle. Všechny sportovní i oddechové aktivity byly doplněny celotáborovou hrou s názvem „Expedice Shangri-la“. Po celou dobu expedice zakreslovali tomíci cestu na toto bájně místo do unikátní mapy. Že místo, kde se toto bájně údolí nachází, nebylo vypátráno, nakonec nikomu nevadilo, cesta za jeho nalezením přinesla každému spoustu zážitků.

Martin Strnad,

TOM Maracaibo, Třinec

OTAVA 2011

...aneb nejdřív mikiny a potom BIKINY

Naše putování začalo dne 2. 7. 2011 na čáslavském nádraží, kde jsme se sešli, abychom společně vyrazili na dlouhou cestu směr Sušice. Počasí nám zpočátku moc nepřálo, ale jelikož jsme se drželi optimistického hesla: „Dneska je to na mikiny, ale zítra už budou bikiny“, tak se nám možná i díky tomu od poloviny tábora opravdu vyčáslilo. Sjeli jsme řeku Otavu ze Sušice až do Putimi, navštívili jsme zříceninu hradu Rabí, zablblí si v aquaparku v Horažďovicích, zahráli si spoustu her, zpívali tramské písně a tábor jsme si pořádně užili. Domů jsme se vrátili opálení a plni krásných vzpomínek.

*Luboš Musílek,
TOM Rejnoci*

2. místo na MČR

ve freestyle kayaku!

Pavel Beneš vybojoval 2. místo na Mistrovství ČR ve freestyle kayaku. O víkendu 19.–21.8.2011 se v Praze Troji konalo Mistrovství ČR ve freestyle kayaku. Do kategorie Youngsters (začínající závodníci) se přihlásil také Pavel Beneš z oddílu TOM Ůhlava. Po sobotních dvou kvalifikačních jízdách se umístil na 5. místě a postoupil do nedělního finále. Ve finále pak jel každý závodník 3 jízdy, kdy za 45 sekund musel na lodi ve válci předvést co nejvíce rodeových figur. Do výsledků se počítala jízda s nejvyšším počtem bodů. Pavel se s krásnými 163 body umístil na 2. místě! Blahopřejeme!

*Hana Žambúrková,
TOM Ůhlava*

Navázali jsme spolupráci s CHKO

Centrum environmentální a kulturní výchovy Asociace TOM Opárenský mlýn navázalo spolupráci se Správou Chráněné krajinné oblasti České středohoří. Nabídka programů v Opárenském mlýně se tak významně rozšíří o přednáškové a terénní ekologické programy pod vedením fundovaného odborníka z CHKO, které zájemcům nejen z řad tomíků nabízí zcela zdarma.

Od října je tak možnost objednat si při pobytu v mlýně zajímavý přírodovědný program podle věku a zájmu účastníků. Aktuální nabídku podle ročního období budeme průběžně zveřejňovat na webu oparno.Asociace TOM.cz.

Helena Podroužková

Táboření s Orinem na krku

Českolipské oddíly TOM Chippewa a TOM Dakoti letos poprvé spojily síly i na letní táboření nedaleko Suchdola nad Lužnicí, u malebné říčky Dračice. Tábor to byl opravdu povedený...

...**třeba díky počasí:** ač na severu Čech pršelo, povodně ničily další domy, tak na naše stany dopadly kapky možná jen v jediný den.

...**třeba díky pohodě:** dva oddíly pod „jednou celtou“, ale přesto by si nezasvěcený pozorovatel asi jen těžko všiml, že před ním nejsou dlouholetí kamarádi z jednoho oddílu.

...**třeba díky Nekonečnému příběhu:** druhý den tábora se děti octly v antikvariátu Konráda Koreandra, získaly nebezpečnou knihu, jejíž řádky se dopisovaly noc co noc, a postupně tak odkrývaly dal-

ší dobrodružství a tajemství světa, kde Nicota ničí Fantázii, kde Átrej v Močálech smutku přišel o Artexe, kde je třeba dávat si pozor na nejděsivější ze všech stvůr – mnohočetnou Ygramnul.

...**třeba díky dědkovi a babce:** páreček věčně rozhádaných podivínů, který Bastiánům pomohl nesejít z cesty za záchranou dětské císařovny. Jejich hádky a lamentování bavily nejenom děti...

...**třeba díky Orinům:** medailony, které střežily každého návštěvníka říše Fantázie, jistě odvrátily i chmuru a smutek chladnějších dní.

...**třeba díky Matýskovi:** synek Zdenky Šmídy tábořil s námi, což odnesla hlavně Dračice – v blízkém okolí říčky zmizely všechny kameny a naopak kdysi písčité dno Dračice značně zkamenatělo.

...**třeba díky přáním:** jedna ze skupin nakonec Fantázii opravdu zachránila, díky jejich sedmeru přání přežila Dětská císařovna a zmizela Nicota. Krásný noční závěr tábora, kdy sehrála vítězná skupina s Císařovnou emotivní scénku, si asi budeme dlouho pamatovat.

*Tomek Hurt,
TOM Dakoti,
Česká Lípa*

robin hood

Člověk už nemůže dospat nedočkavostí, aby se ráno vydal s přáteli na další nezapomenutelný tábor. I my, TOM Bobři z Úštěka, jsme 16. července vyrazili na ten náš. Tentokrát na nové místo nedaleko Jablečna u Zbirohu. Téma „Robin Hood“ bylo opravdu velkolepé! Pestrými scénkami jsme si nejprve připomněli, jak to za Robina Hooda chodilo.

A pak už se všichni rychle a s nadšením vcítili do situace své družiny. Každý si přivezl vlastní meč a hůl a jako správný člen družiny si vyrobil kostým, aby splynul s okolím, když bude bojovat o Marianu v Nottinghamu.

Než došlo k závěrečné bitvě, museli jsme zdolat spoustu záludných úkolů, jako například ubránit své věže, uvařit si oběd v dvoumetrové výšce. Také jsme si museli vybudovat tajnou skrýš, aby nás nikdo nenašel, učili jsme se, jak správně ovládat vodní plavidlo. Jen co jsme procitli, šli jsme na lov zvěře, někdy jsme byli více úspěšní někdy méně, ale snažili jsme se, abychom po výkupu zvěře mohli rozdat

co nejvíce chudým. Jednou jsme však přepadli šerifův kočár, který s sebou vezl poklad. Nemohli jsme odolat a i přes varování jsme ho vzali, zanedlouho nás napadli Kelty, před kterými jsme byli varováni.

Před závěrečnou bitvou jsme se mohli zdokonalovat v lukostřelbě, lezení či slaňování skály, baseballu či fotbalu, ale zároveň jsme nezapomínali na pomoc druhým, postavili jsme domečky pro skřítky s hromosvodem, lehátkem, bazénem, ohništěm a opodál s připraveným dřevem, vybavenou kuchyní, autem v garáži a jmenovkou na dveřích. Postavili jsme saunu, sprchu a vykopali novou latrínu, čistili bazén nebo dokonce hasili Sherwoodský les. Někdy jsme si potřebovali odpočinout, u ohně za tónů kytary si opéct burta, lehnout si do stínu a poslouchat předčítaný příběh, jít si zaplavat do nedaleké přehrady. Potůček lemuující tábořiště při deštích rychle stoupal, až nám odnesl másla a vajíčka do přehrady. Navštívili jsme nedaleké hrady a zám-

ky, občas jsme si z někoho vystřelili sebráním jeho medailonku.

Závěrečná bitva v Nottinghamu se přiblížila. Básně pro Marianu jsou sepsány na pergamenu, jen obejít všechny, co chrání drahou Marianu. Ovšem, povedlo se, zachránili jsme ji! Všichni jsme zvítě-

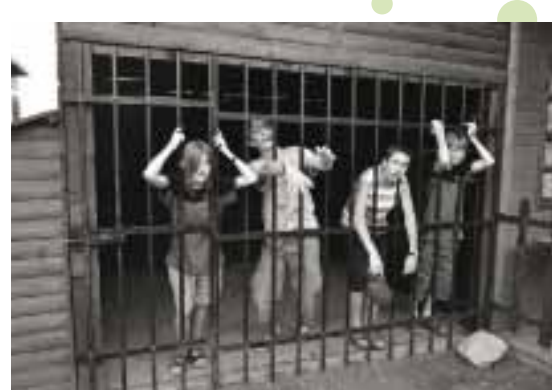

zili nad zlem, což ale současně znamená, že tábor končí. Opět to uteklo neskutečně rychle. Závěrečným ohněm a zazpíváním nově složeného songu „Robin Hood“ jsme mohli spokojeně ukončit další z táborů.

Chtěli bychom poděkovat našim úžasným vedoucím, bez kterých by tyto nezapomenutelné tábory a skvělé skupiny lidí vůbec nemohly existovat. Ještě teď nám v hlavě zní tóny kytary, které při budíčku, během dne nebo večerního ohně zaznívaly. Tak zase za rok, už se moc těšíme!

Michaela Křivská a Alena Janoušková,
TOM Bobři Úštěk, www.tombobri.cz

Polsko–slovenské hranice

Po loňském dobrodružství v rumunském Banátu jsme letos vyrazili o něco blíž. Naším cílem bylo slovensko – polské pomezí. Na jedné benzínce, pár kilometrů za Prahou, jsme pak měli sraz s Dakotákama, se kterými jsme my Staňáci opět podstoupili celou tuhle akci. Na Slovensku jsme spali u jednoho zatopeného lomu, kde jsme se mohli vykoupat ve vyhřáté vodě. Druhý den jsme dojeli do vesnice Nová Sedlica, kde jsme nechali jedno auto a vyráželi pěšky k Stuzické Rieci, kde jsme měli nocovat. Cesta byla ukrutná! Hned nás překvapil obrovský kopec s převýšením cca 800 metrů. Když jsme se na ten pahorek vydrásali, tak se nám pěkně ulevilo, ale jen do chvíle, co jsme zjistili, že nás čeká pěkně strmé klesání. Po této cestě jsme ko-

nečně dorazili na místo odpočinku. Když se asi o půlnoci vrátili Brkos s Tomkem, tak nám vyprávěli, jak cestou potkali pohraniční policii. Policajti je zkontrolovali a pak se spolu dali do řeči o geocachingu, o tom, jak tu žijí medvědi a vlci apod... Ráno nám chlapi řekli, že včerejší kopec byla jen rozcvička a že kopec, který nás dneska čeká, bude to nejhorší stoupání

a pak že to bude již v cajku. Ten den jsme měli dojít na trojmezí Slovenska, Polska a Ukrajiny. Dále jsme se vydali po hřebeni až pod vrchol Borščuk. Cestou jsme se zastavili u sovětského pomníku, někde na jídlo, načepovali vodu u studánky, přešli Čerťaz a nakonec jsme se dostali až pod Borščuk, kde jsme se utábořili. V noci byl pak pěkný slejvák, takže jsme udělali dobře, že jsme si napnuli plachtu nad spacáky. Při odchodu jsme tam našli medvědí stopy, ale před holkama jsme dělali, že medvědí nejsou.

Když jsme ten večer dorazili do Ruského Sedla, tak jsme šli do bivaku (malé dřevěné chaty), kde jsme se měli vyspat. Po našem příchodu začalo hned lejt jako z konve, takže jsme se schovali do chatky, kde jsme museli být ještě s čtyřmi lidmi a jedním psem. Náhodou to byli Češi. Ráno jsme vyrazili do Balnice. Cesta fakt příšerná, všude bahno rozhamtaný od koní, pak se ta cesta ještě různě vlnila atd...

Rada starších rozhodla, že dál nepůjeme a že zítra sejdeme do nejbližší vesnice. Všichni se začali radovat a jíst čokolády, které nám měly zbýt na další dny pochodu. Chlapi pak vyrazili napřed, aby pak byli s autama dřív zpátky. My jsme zatím zabalili a pak jsme se taky vydali na cestu. Po cestě jsme si na jednom paloučku dali oběd a vykoukali se v místní řece a pak šli zase dál do vesnice „Osadné“, kde jsme hledali hospodu a úspěšně. Večer přijel Brkos s Tomkem, přivezli nám kofolu, a my byli v sedmém nebi. Ráno zase kaše! Už nám lezla krkem, ale něco jsme jíst museli. Auty jsme se odebrali do Dukelského průsmyku, kde jsme si prohlédli památníky, tanky, děla a pak jsme šli na

rozhlednu. Pak jsme popojeli do „Údolí smrti“, kde bylo po cestě asi 8 tanků, třeba v poli nebo ukrytý v lese. Horší pak bylo najít místo na spaní. Nejdříve jsme jezdili po romských vesničkách, ale pak jsme to zapíchli v nějakém poli. Ráno jsme měli namířeno do rodného městečka Andyho Warhola – Medzilaborců, který tam má své muzeum s obrazy. Levoču jsme si prošli, něco si koupili a pak jeli dál. Celý den jsme se ale hlavně těšili na salaš, kde dělají halušky, ale nejdřív jsme se ještě byli podívat na zřícenině hradu „Spiš“, kde to měli opravdu nádherně udělané. A pak již následovaly halušky. Po večeri jsme se šli uložit na místní fotbalové hřiště a doufali jsme, že na nás nikdo nepřijde.

Ráno byla zase kaše! Po snídani jsme se vydali do města na nákup a pak hurá do „Tatralandie“. Na to jsme se těšili snad ze všeho nejvíc, až se vykoupeme v super aquaparku. Přijeli jsme tam asi kolem 11. hodiny a byli tam asi do 20 hodin. Všichni jsme se tam pořádně vyblbli na tobogánech ve vířivkách a podobně. Bylo tam mnoho tobogánů např.: černá díra, trychtýř, blikající tobogán, prudké skluzavky a taková zajímavá U-rampa, ve které se jezdilo na kruzích, prostě skvělé. Když jsme se pořádně vykoukali, tak jsme šli do westernového městečka, které bylo hned za rohem. Bylo to akční a zároveň vtipný. A poté jsme se již vydali na cestu domů. V autě hrála hudba a každý (až na řidiče) jsme po chvíli vytušli. Bylo to stejně jako vloni báječné dobrodružství.

A to je celý příběh...

Filip Fífa Kulhánek,
TOM S.T.A.N.

„Ve jménu krále“

Na břehu řeky Sázavy mezi městy Ledeč nad Sázavou a Světlá nad Sázavou se během měsíce srpna utábořilo vojsko krále Jiřího II. ze Strašnic a z Boru, aby si zde král vybral ze šesti družin jednu, která se bude honosit titulem královská družina. Troufám si říci, že jsme „vyžrali“ nejkrásnější počasí z celých prázdnin. Družiny se utkaly nejen v disciplínách silových, ale i sportovních a duševních. Poprvé zde byl představen i světový vynález zvaný Sladkostroj, který, jak název napovídá, vyrábí sladkosti. Nechyběly vodní soutěže a koupání na splavu u tábora.

Úžasné bylo loutkové divadlo Honzy Hrubce, kdy se bavili úplně všichni. Jen já jsem představení nedokoukal, neboť nás zrovna v tu dobu navštívily „dvě tety“ z KHES z Havlíčkova Boru, našťásti jsme měli vše v pořádku, zejména zdravotní dokumentaci dětí i psů. Jediný boj, který jsme prohráli, byl boj s vosí armádou. Naštěstí nám na pomoc přispěchala letecká záchranná služba z Jihlavy. Malý Vojta byl zachráněn i díky rychlému transportu do tábora, kdy se vyznamenali Michal Dytrych a Vráta Florián, jsem na ně pyšný.

Moc se nám zde líbilo, základna patří Domu dětí a mládeže z Jihlavy. Ještě příští rok jsme si zarezervovali termín, další rok dáme příležitost ostatním.

*Vratislav Florián – Hroch,
Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem*

Euroorando

2011

Euroorando 2011 vyvrcholí v říjnu ve Španělsku, tudíž i doprovodná aktivita akce „Voda ze střechy Evropy“ jde do finále. A to i mezi tomíky. Odběry vody ze studánek, pramenů a dalších vodních zdrojů pokračovaly i v létě a na táborech. Jeden odběr z mnoha se uskutečnil i v rámci návštěvního dne na táboře Čmoudíků v Královské studánce u Staré Vody (přítok Lazského potoka a řeky Odry ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá), kterého se zúčastnili nejen členové oddílu, ale také rodiče, přátelé a cykloturisté. To proto, protože o svátcích a víkendech je tato část VVP přístupná bez povolení Újezdního úřadu. Jako bonbónek se podařilo spatřit i s odborným výkladem interiéry přilehlého chrámu sv. Anny ve Staré Vodě, který zničila za socialismu bratrská vojska SSSR a který je zpřístupněn pouze občas díky poutím a brigádám, které organizují naši přátelé, skauti z Velkého Týnce pod vedením Honzy Pečinky.

*Rosta Kašovský,
TOM Čmoudík Ostrava*

Nouzová nocoviště

Máte chuť zadarmo přespat v Národním parku Šumava – a to na různých místech hned sedmkrát? Protáhlou Šumavou prochází 103 km dlouhá červeně značená páteřní hřebenová turistická trasa spojující Železnou Rudu se Zadní Zvonkovou. Při ní bylo zřízeno 7 nouzových nocovišť ve vzdálenosti od sebe pod 20 km. Nocoviště je vymezeno jednoduchým dřevěným ohrazením a doplněno turistickým sezením, mobilními toaletami a panelem s informacemi, vč. informace o dostupném zdroji vody a provozním řádem. Provoz nocoviště je celoroční, vždy od 18 do 9 hodin. Zájemce zde může přespat jen jednu noc (ve stanu nebo pod širákem), nesmí si zde rozdělávat oheň a odpadky si musí odnést s sebou. A teď už jen otevřít příslušnou mapu a najít si předem jednotlivá nocoviště. Na červené značce: Hůrka u Prášil, Poledník, Modrava, Bučina, Strážný, Nové Údolí a na zelené značce: 1,7 km od Plešného jezera. Dobrou noc.

Jan Stráský

Autorem fotek je Tomáš Jiříčka.

Život ČRDM

od posledního vydání Tomíka

I v letních měsících naše národní rada fungovala běžným způsobem. Krom běžné agendy, mezi níž patří kupříkladu poměrně velké množství pojistných (hlavně táborových) událostí, se podařilo uspořádat kulatý stůl neziskových organizací s profesorem Karlem Eliášem, který řešil otázky veřejné prospěšnosti nejen v Občanském zákoníku. Byla zajímavá – na jedné straně ukázala ochotu některých tvůrců občanského zákoníku k debatě, na druhé straně nemalé loby části neziskovek za to, aby byl zřízen nesmyslný institut veřejné prospěšnosti.

Naši kamarádi skauti se na přelomu července a srpna vydali do Švédska na tradiční celosvětový sraz Jamboree, kam je přijel navštívit i Aleš Sedláček. V polovině srpna se vedení ČRDM společně s hlavním hygienikem ČR Michaelem Vítem vydalo na několik dětských táborů, hodnotili je velmi kladně.

Díky pracovní skupině Stát, se podařilo vyjednat mimořádnou dotační výzvu MŠMT, která byla vyhlášena na přelomu srpna a září. Na začátku září se rozjel tradiční mediální kolotoč kolem zahájení nového školního roku. K této příležitosti jsme uspořádali tiskovou konferenci a navštívili několik pořadů v rádiu a televizi. Prezentovali jsme zde především devatero rad pro rodiče, jak přistupovat k výběru mimoškolních aktivit, dále pak interaktivní mapu Kamchodit.cz a další informace z oddílového a spolkového dění.

Přivítali jsme osm Izraelců, kterým jejich kolegové z ČR připravili pestrý program, to vše v rámci mezistátní výměny ČR – Izrael. Naše delegace se také podívala do Jižní Koreje, kde tak zakončila několikaletou spolupráci našeho a korejského ministerstva školství. Také tomická krev se do Koreje podívala, náš spolek zde reprezentovala Josefina Kalousová z pražského oddílu Arachné.

Během září jsme zahájili projekt Stromy Anežky České, do kterého se zapojila řada oddílů. Během prvního listopadového týdne budou sázet lípu srdčitou na památku svaté Anežky České.

Na samém konci září byl oficiálně zahájen projekt Kecejme do toho 2, který se hned na začátek prezentoval tiskovou konferencí a večerními koncerty v pražském Lucerna Music Baru. I zde se ten večer bavilo mnoho těch, kterým je hořce nade vše.

Snad jsem vás přesvědčil o tom, že aktivita ČRDM byla v létě poměrně pestrá.

Tomíci, mějte se fajn

Ondra Šejtka

Evidence (trochu) jinak, hlavně ale elektronicky!

Vážení kolegové vedoucí, jak jsme Vás již informovali na webu před prázdninami, příští rok bude možné vyplnit evidenci také elektronicky. Kromě papírové verze se otevírá nová možnost, především tedy pro počítačové tomíky, jak vyplnit základní spolkový formulář. Výhodou elektronického vyplnění je, že zde již budete mít zadané informace z loňských let a bude tedy stačit aktualizovat údaje. Elektronický bude rovněž seznam členů. Velkou výhodou vidíme v tom, že v případě jakékoliv změny budete mít možnost okamžitě vstoupit do databáze a změnu zde provést. Časopis Tomík Vám může téměř okamžitě chodit na novou adresu, informace z ústředí na nový email nebo více emailů. Velkou výhodou je také to, že v případě elektronického vyplnění nemusíte formulář zasílat na ústředí poštou.

Do systému bude mít přístup vedoucí, zástupce a hospodář oddílu. Elektronická evidence bude také propojena s webovými stránkami tomíků, kde si budete moci určit, zda si na webu zobrazíte odkaz na Vaše webové stránky, či kontaktní email. Od zavedení tohoto typu registrace si slibujeme zrychlení procesu změn v databázi, modernizaci komunikace, a také Vaše menší časové zatížení při vyplňování tohoto formuláře. V případě, že se Vám tento způsob nebude z jakéhokoliv důvodu líbit, budete mít samozřejmě možnost vyplnit evidenční list běžným způsobem v papírové podobě.

Více informací o elektronické verzi evidence naleznete na webu <http://www.a-tom.cz/elektronicka-evidence>.

Případně do tazy směrujte prosím na email ondra@a-tom.cz.

Ondra Šejtka

Příběh pana Melouna

Nepamatuji si, kde jsem vyrostl. Moje první vzpomínky jsou na Tesco ve Valašském Meziříčí, kde mě koupila parta bláznů z Asociace TOM ČR. Odvezli mě na zbesilou výpravu kamsi do rakouských Alp do kempu u Turnau, kde na nás již čekalo dalších zhruba 80 podobných nadšenců pro změnu z organizace ÖTK.

První větší akce, na kterou mě nevzali, bylo sjíždění alpské řeky Salzy. Taková divočina prý není pro mladocha, jako jsem já. Seděl jsem tedy ve stanu, zatímco ostatní se nacpaní v neoprenech plavili peřejemi a skákali do ledové vody. Další den přišlo, a tak se šlo hromadně na kou-

pák. Tentokrát mě již nenechali ve stanu, a abych si vody také trochu užil, vyšoupli mě za stan na déšť. Ti plantážníci nečesání!

Příštího rána nastal můj velký den. Nacpali mě do batohu a vyrazili jsme na nejvyšší horu v okolí – Hochschwab (2277 m n. m.). Starali se o mě, jako bych byl jejich vlastní. Když bylo horko, chladili mě ve studánce. Na feratách jsem dostal helmu a sedák. Celou cestu mě nesli. Dokonce mi pod vrcholem poprvé v mém životě ukázali sněh. A ten nádherný výhled z vrcholu. Takoví jsou to hodní lidé...

Tohle byl poslední zápis pana Melouna, dále můžeme jen říci, že tento výlet pro něj neskončil šťastně.

Pan Meloun nám byl dobrým přítelem. Zůstane dlouho v nás.

Pro nás ostatní (Zlaté šípy z Valmezu a Třícítka a Dívčí Dvojka z Ostravy) byl sraz ÖTK příjemnou akcí, kterou si na rozdíl od pana Melouna budeme moci užít i příští rok a chceme ji doporučit i dalším tomíkům.

*Pája, Peťa, Ui a Kaski,
TOM Zlaté šípy, Valašské Meziříčí*

Zajímalo by mě...

Znovu jsem se důkladněji probírala počtu za uplynulých několik měsíců z našeho ústředí. Upoutalo mě několikrát zmiňované téma, které bylo zakončeno listem Ubývá nás – to je škoda, ne? Při této příležitosti jsem nahlédla do tabulky, kterou jsem pro jiný účel zpracovala na základě mně dostupných pramenů. Takhle vypadaly počty tomíků od roku 1970 do roku 1991.

rok	počet TOM	počet členů
1970	320	8 115
1975	721	17 975
1980	681	15 705
1989	1023	20 026
1990	405	10 233
1991	466	10 915
založení Asociace TOM ČR		
1995	320	9 435

Další přehled záměrně neuvádím, protože každý máte možnost sledovat spolkové dění nejen prostřednictvím časopisu TOMÍK, ale také výročních zpráv.

A musím tedy konstatovat, že v 70. a 80. letech minulého 20. století jsme řešili zcela jiné problémy než úbytek tomíků. Tehdy se také v našich řadách, pod hlavičkou Svazu turistiky ČSTV, věnovala dětem a mládeži i část vedoucích, kteří se později vrátili se svými oddíly do obnovené organizace Junáka.

Prožití roky se svým oddílem stále považuji za dobře strávený volný čas, který mně jednak pomáhal zapomínat na přibývajících léta a který přivedl „mé Špendlíky“ k aktivní turistice, zájmu o naši zemi. Domnívám se, že tyto devizy budou stále

platné. Letošní Rok dobrovolnictví a aktivity uskutečněné v jeho rámci, by nám mohly částečně dát odpověď.

Možná jste už někteří reagovali a poslali své postřehy a nápady, které by zastavily pokles počtu registrovaných tomíků. Vašimi náměty se bude předsednictvo na svých jednáních zcela určitě zabývat. Hledejme společně cesty k tomu, co a jak lze ještě podniknout.

*Libuše Valentová,
členka Předsednictva Asociace TOM*

týpí jako domov

Signál svolává táborníky ke slavnostnímu ohni. Mám ty chvíle rád – všichni se ztíšíme, soustředíme se na přítomnou chvíli, zaznívá jen rytmické vrtění třecích dřev. Je tma a jediné, co ji prosvětlí, je plamen, který vyšlehne zpod rukou obřadníka.

Nejen woodcrafterské kmeny, ale i skautské družiny a trempske osady (nepochybují o tom že i tomické oddíly) se scházejí u slavnostního ohně. Může jít o zahájení či ukončení tábora, setkání více skupin nebo výročí kmene (oddílu) nebo oheň sněmovní. Mnohde lahodí oku svou malebností. Možná vám přijde vhod, pokud se s vámi podělím o dvě praktické věci, které slavnostní oheň mohou doplnit a ozvláštnit.

Slavnostní oheň utváří hlavně způsob jeho zapálení. Jistě lze zažít silní chvíle u ohně zažehnutého sirkami, ale oheň rozdělaný třením dřev a zapálený pochodem vytváří obzvláštní atmosféru.

V zásadě se používají dva druhy pochodní, a to vždy pro venkovní příležitost (ne v týpí). Na obě budete potřebovat metr a půl dlouhou tyčku o průměru 2–3 cm. Tu získáte ze suchého smrku zbaveného větví – povrch dobře ohladte. Dále je třeba větší nůž nebo sekerka – pomocí nich nasbíráte v lese do připravené plechovky pryskyřici vytékající ze stromů. Buďte opatrní, abyste stromy nepoškodili.

Varianta 1. Tyčku na tlustším konci

rozštípněte a do vzniklého prostoru nacpěte jemné suché smrkové větvičky. Nahoře ji ovažte přírodním provázkem. Větvičky důkladně polijte pryskyřicí roztavenou na ohni ve staré plechovce. Tato pochodeň vydrží sice kratší dobu, ale lépe svítí.

Varianta 2. Tyčku střídavě polévejte roztavenou pryskyřicí a obalujte v nasbíraném suchém smrkovém jehličí. Dělejte to tak dlouho, dokud nevznikne dostatečná hmota (pochodeň pak připomíná obří

Má osobní mušle vyhandlovaná na ostrově Korfu, kterou používám k očišťování.

zápalku). Tento typ pochodně vydrží hořet déle, ale méně svítí.

Při zapalování pochodní je důležité přidržet ji déle nad hořícím ohněm, aby chytla. Dávejte také pozor nejen na oheň celkově, ale i na odkapávající pryskyřici.

Někdy je dobré symbolicky očistit místo, kde se má konat slavnostní událost. Nebo lze tímto způsobem poděkovat za krásné chvíle. Někdo zase místo očišťuje pravidelně, např. před obřadem potní chýše.

Nejčastěji se provádí kouřem vonných bylin (šalvěj, sladká tráva ad.). Ty se buď vhodí do hořícího ohně anebo se zapálí v nějaké pěkné nádobě – mušli (ušeň nebo hřebenačka) či ručně vyrobené keramické misce. V druhém případě je třeba oheň nejprve rozdělat a zachytit do látkového nebo dřevěného troudu.

S nádobkou lze místo obejít, pozvednout ji nebo nechat kolovat účastníkům obřadu. Slova či modlitba jsou na vás. Se zbytky bylin naložte s úctou.

Josef Porsch – Ablákela
ablakela@gmail.com

Foto: Blanka Flussarová, Josef Porsch

Vysvěcování Vydřího týpí na táboře Ligy lesní moudrosti na Kosím potoce, léto 2011

Banát 2011

aneb do třetice všeho dobrého

Čtyři roky uplynuly od chvíle, co se na louce u Petra, ležící na červené turistické značce v jižním Rumunsku, objevily první podsady a chystal se první tábor pro děti místních českých krajanů. Na tento tábor jsme zavítali jako hosté. Nadchla nás místní krajina, lidé i myšlenka připravení dvoutýdenního programu pro jinak dost bezprizorní potomky Čechů, kteří do Rumunsku přišli z Rakouska v polovině 19. století.

Díky Asociaci turistických oddílů mládeže a Lize lesní moudrosti, jsme tak mohli i letos, spolu s dalšími nadšenými vedoucími, přenést děti na deset dní do jiného světa.

Tentokrát jsme se ocitli na Divokém západě. Hlavní investor Phill The Judge sháněl dělníky na stavbu transkontinentální železnice. Poté, co bankéř vyplatil nováčkům zálohy za práci, vyrostla čtyři podsadová městečka – Los Dangers, Froghill, Wolfstown a Dogville.

V dalších dnech se začalo se stavbou. Proběhla dřevorubecká olympiáda, maškarní bál či noční přepadení tábora s nuceným přespáním všech obyvatel městeček pod hvězdným nebem. Všechna městečka prokázala schopnost poradit si s žízni i s bandity, kteří ukradli zásobovací vlak.

Zdatní kronikáři vedli pečlivě stavební deníky a všichni udržovali pořádek ve

svých příbytcích, což kontrolovalo každý den přísné oko šerifa Toma Colta. Za toto všechno poskytoval hlavní inspektor odměny. Dolary se začaly množit a železnice si tak razily svou cestu ze čtyř směrů Severní Ameriky přes vysoké hory, pouště, bažiny, lesy až k velkému jezeru.

Zbývalo jen postavit most na ostrov a velkolepý projekt – propojení Spojených států ze čtyř stran bude dokončen. I to se zdařilo. Mosty byly zkonstruovány dle přesných projektů a úspěšně zvládly i zkoušku nosnosti. Hlavní investor byl nadšen, stavbyvedoucí jednotlivých městeček Ann Rose, Carrie J'Fox, Bloody Mary a Annabel Speedhorse jakbysmet. Radost neminula ani prosté dělníky. Po vyplacení peněz si každý odnesl z velkolepé aukce památku na toto dobrodružství.

Největší památkou ale bylo určitě pro všechny těch deset dní, které jsme strávili spolu. Letošní tábor byl v mnoha ohledech velmi náročný. Dlouho se nám nedařilo sehnat lidi, kteří chtěli část prázdnin či dovolené strávit na dětském táboře. Počasí se také letos příliš nedařilo. Oblohu často křížovaly blesky a tábor bičovaly přívalové deště. Po vzájemné dohodě jsme se bohužel museli po pěti dnech rozloučit s naším kuchařem a po zbytek tábora se v kuchyni střídát. Vyskytlo se i více zdravotních komplikací než v minulých letech, jednou bohužel musel Filip s Mirkem navštívit i nemocnici ve vzdálené Moldavě Nuově.

Možná i kvůli těmto nepříjemnostem vládla v táboře krásná přátelská atmosféra, díky níž se dalo zvládnout vše. Chtěla bych moc poděkovat své sestře Karolině za to, že nám usilovně pomáhá a stojí při nás po všechny tři roky, Verče, která i letos neváhala znovu přiložit ruku k dílu. Velký dík patří i Petovi a Aničce, kteří rozšířili naše řady poprvé a vnesli tak do celého tábora nový elán, nápady a inspiraci a byli naší velkou oporou. Díky i Romanovi a Báře. A hlavně díky Filipovi, který byl hlavním tahounem letošního tábora.

Díky banátským dětem, bez nichž by se tábor nemohl uskutečnit. Přijely nadšené, připravené vždy nastavit pomocnou ruku. Rychle přivykly táborovému režimu, bylo znát, že většina netáboří poprvé.

Co dodat na závěr? Doufáme, že se najde někdo, kdo po nás převezme vedení banátského tábora. Těmto svým nástupcům bych pak přála, aby jim následující tábory byly alespoň takovou odměnou, jakou nám byly ty v minulých třech letech. Aby získali nové přátele mezi vedoucími i mezi dětmi.

A děkujeme tomíkům a lize, že jsme letos u toho mohli být!

*Tereza Chmelová,
Liga lesní moudrosti*

Foto archiv tábora v Banátu

Brigáda Oparno

V posledním týdnu srpna se na Opárenský mlýn a posléze i na herberk ve Sloupu zaměřila úderná brigádnická jednotka, složená z krásných mladých lidí z Brna, České Lípy, Poděbrad, Roztok, Litoměřic, Berouna, Sedlčan, Hradce Králové, Liberce a trojice ogarů z Valmezu. Přidali se i přátelé z Erzgebirgsvereinu.

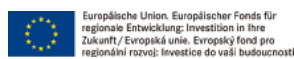
Třícítka tomíků čistila koryto potoka a zpevňovala jeho břeh. Přípravovali dřevo na zimu a skládali ho do nového skálopevného dřevníku, posekali trávu, natřeli a umyli všelicos a předláždili pár kamínků na dvoře. Snad navěky zůstane stát studna, která je teď nejskvostněji obložená široko daleko. No prostě krása střídá nádeheru.

Ve Sloupu jsme generálně uklízeli herberk včetně garaže přeplněné nábytkem.

Někteří z nás se v demolici vyražených kusů realizovali a někteří naopak uronili slzu. Ve volných chvílích jsme snili o ambrosiích, nektaru a o tom, jak se vyndává zboží z tašky. Ne že bychom měli hlad, ale celobrigádní hra byla motivována právě kulinářstvím.

A nakonec: brigádě zdar!

*Anežka Klabanová,
TOM Robinsoni, Poděbrady*

Projekt Středisko environmentální a kulturní výchovy Asociace TOM ČR Opárenský mlýn byl podpořen v rámci programu Cíl 3/Ziel 3, který je spolufinancován Evropským fondem pro regionální rozvoj (I).

Letní táborová škola 2011

Valašská usedlost Polana, ukrytá uprostřed hlubokých beskydských hvozdů, letos opět hostila tomickou omladinu na táborové škole. Nevšedně krásné počasí vylepšovalo již tak velmi podařenou akci, kde se sešla třicítka tomíků, dychtivých zažít netušené, neslýchané, nevidané...

Během týdne stihli účastníci opravdu mnohé, např. poznat zajímavé a důležité údaje o asociaci, prozkoušet svoji mrštnost, vytrvalost a spolupráci při různých hrách, navzájem si uvařit jídlo na otevřeném ohni, vyzkoušet si roli filmových tvůrců i herců při tvorbě grotesek, zlepšit se ve zdravotědě, topografii, proniknout do zákonitostí vývojové psychologie, vedení her a spoustu dalšího. Pobyt zpestřil přechod Malé Fatry, který byl všemi velmi kladně hodnocen.

Každý den probíhalo rozdělení do družin, o které se postaral vešlechetý přístroj – rozdělovač Marcel, a poté již mohly vypuknout všelijaké hry, soutěže a přednášky. Po celou dobu táborovky probíhal boj o klíče ke kouzelné truhle hořcových skřítků. Tu se nakonec podařilo otevřít a zaslouženě pak vydala své poklady, které dozajista potěšily své nové majitele.

Nyní nezbývá než doufat, že účastníci s nově nabytými nápady a inspiracemi

vhodně naloží a uplatní je v praxi. Vzhledem k tomu, že se jednalo o opravdu skvělé vyslance svých oddílů, očekáváme, že vše padlo na úrodnou půdu.

A závěrem k letní táborové škole, která proběhne příští rok ve Sloupu pod taktovkou Zdenyho Šmídy. Hlaste se prosím včas, upřesňující informace budou k mání již začátkem roku 2012 na webu Asociace. Organizátoři za to předem děkují.

Ivo Skoček

Vzpomínky...

Když se řekne Letní táborová škola, vybaví se mi skvělý prázdninový týden strávený na chalupě Polaně v malebné beskydské přírodě. Každý z přihlášených účastníků se nemohl dočkat, až se seznámí s ostatními tomíky z jiných měst, načerpá nové zkušenosti a odveze si spoustu nezapomenutelných zážitků. O tom svědčí i to, že se nás letos sešlo opravdu hodně ze všech koutů republiky. Program byl v režii výborného lektorského týmu v čele s Hopem z TOM Zlaté šipy.

Vyzkoušeli jsme si netradiční formy her a sportů, dozvěděli se zajímavosti z oblastí souvisejících s oddílovou činností jako například dětská psychologie, první pomoc či kurz fotografování a skvělou atmosféru táborové školy máme už navždy zaznamenanou na groteskách, které jsme společně natočili a sestříhali. Největším zážitkem byl pro všechny dvoudenní výlet na slovenskou Malou Fatru, jejíž zdolání nás stálo mnoho sil a trpělivosti, odměnou nám však byly nádherné výhledy do horských údolíček a pocit, že se nám povedlo překonat sama sebe.

Kdybych měla tu možnost, vrátím se bez váhání zpátky. Bohužel, prázdniny jsou nenávratně v dáli a do příštího léta si budu muset ještě chvíli počkat. A kdo ví, třeba se na příští LTŠ potkám zrovna s tebou!

*Alena Ája Gillová,
TOM Pěšinky a Ostržín*

Pohádkový tábor

Na úvod je třeba podotknout, že na tomto táboře jsme se cítili jako v pohádce.

A to doslova – proměnili jsme se v nejroztličnější pohádkové postavy a příběh, do kterého jsme se vnořili, byl skrz naskrz také pohádkový.

Naší snahou bylo zachránit celou Pohádkovou říši, očistit ji od nebezpečných šotků, kteří pomocí svého fialového inkoustu zasahovali do pohádek a vnašeli do nich pořádný zmatek.

Boj to nebyl vůbec jednoduchý, hned zpočátku jsme museli chtít sehnat co nejvíce peněz na uplácení zkamenělého šotka Udavače, který nám byl ochoten prozrazovat úkryty svých „kamarádů“. Takový obnos se dal získat jediným způsobem – vysvozením poustevníka a jeho kouzelného oslíka z šotčí kletby. Zdařilo se a od toho dne jsme měli o přísun bohatství vystaráno.

Práce se hromadilo neustále tolik, že jsme se skoro ani na chvíli nezastavili: Bylo nutno vrátit do jezera zlatou ryбку, uvařit šotčí guláš, nasytit Otesánka, nalézt zlatého brouka, naučit se žonglovat, účast-

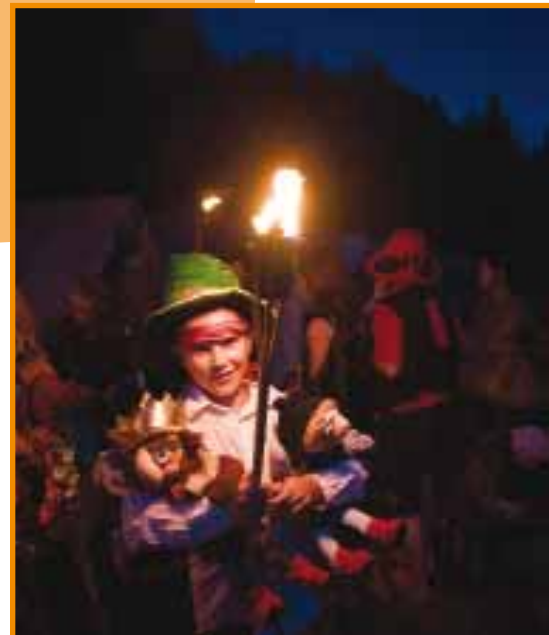
nit se audiencí u krále, sehnat kouzelníkovi po krajině rozmetané sluneční kotouče, podvodem oklamat šotky i Smrtku a zachránit tak život kamarádovi Koblížkovi, ze Zakletého lesa vyzvednout umrtvená, z pohádek vyjmutá slova a znovu je oživit, přežít den bez soli, shromážďovat klíče od truhly, poskládat kouzelné runy, každý večer předčítat Prapohádku, předchůdkyni všech pohádek, naslouchat prapavouku Benediktovi, který nás několikrát včas varoval, pomoci kouzelníkovi, proměněnému v králíka, být ve dne v noci ve střehu, abychom tak předcházeli dalším šotkovinám, ale hlavně – lovit udané škůdce, zavírat je do klecí a věšet na Prapohadův strom. Že to byla pořádná fuška, není určitě třeba zdůrazňovat!

Vše jsme nakonec společnými silami zvládli, nádobu s kouzelným inkoustem jsme objevili a zneškodnili, do Praknihy jsme vrátili chybějící stránku a magickým obřadem zajistili, aby se zlí šotci v dobré obrátili. Tím byl v říši opět nastolen klid a mír.

Mimo tyto pohádkové činnosti jsme si ve volných chvílích užili bojovky, závody, sporty jako ringo, fotbálek či baseball, překonávali výkony z Knihy oddílových rekordů, strávili hodiny v sedle svého kola, koupali se na přehradě...

Co dodat na závěr? Bude dlouho nač vzpomínat!

*Za TOM Zlaté šípy,
Valašské Meziříčí
Jiří Tetřev Krajča*

Co bylo v červenci, srpnu a září 2011

❑ Zkraje července se zdálo, že tomíků poněkud ubylo, a proto předseda spolku vypravil k oddílům dopis, v němž apeloval na dodatečnou registraci a také prosil své kolegy z oddílů, náčelnictva a výchovné rady o názor na věc.

❑ TOM Maracaibo z Třince se ocitl v norské televizi.

❑ Pracovní skupina Stát a zejména šéf národní rady Aleš Sedláček se ne zcela úspěšně snažili přesvědčit ředitele odboru pro mládež MŠMT, že dodatečných devět milionů korun, kterými ministr školství splnil svůj slib daný před časem zástupcům spolků, je vhodnější využít pro tuzemské potřeby spolků bojujících s vysokými náklady v klubovnách a chronickým podfinancováním řady svých činností, než na projekty přeshraniční.

❑ Několik desítek krásných mladých lidí, frekvenciantů letní táborové školy na Polaně, poslalo na ústředí své fotografie pořízené právě na této letní škole a napsalo do nich slovy nehledanými, že letní škola a asociace jsou rájem na zemi, což se velmi dobře četlo.

❑ V Mikulášovicích proběhl letní turistický sraz, třicátý v pořadí. Zúčastnilo se ho více než 130 osob, tomíků a jejich přátel z celé republiky, kteří měli připraven pestrý program a které pozdravilo množství komunálních politiků. Dík za uspořádání srazu patří Tomášovi Fúskovi a jeho týmu.

❑ Pražský primátor Bohuslav Svoboda dostal z ústředí tomíků děkovní dopis a lahvičku asociálu za to, že reagoval na rozdíl od jiných pseudoobránců morálky věcně a nehystericky na duhový pochod Prahou. Primátorova kancelář vzápětí neméně mile odpověděla.

❑ Ústředí a náčelnictva tomíků, Duhy, woodcrafterů a YMCA nevěřičně a radostně hleděla na výsledek výběrového řízení dalšího evropského projektu v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, v němž jako jediní ze srovnatelných spolků získali více než 15 milionů korun na tzv. klíčové aktivity. Pod ohavným souslovím se skrývají poměrně rozumné činnosti, které se rozeběhnou v roce 2012 a potrvají do roku 2014 a v rámci nichž bude možné ve společném čtyřprojektu testovat nové hry, vybavit část oddílů a základny zajímavými herními pomůckami, vydat potřebné, moderní metodiky či naučit ještě více mladých i starších lidí pracovat s elektronickou navigací zvanou GPS.

❑ Vrchní Jelen z TOM Jeleni ze Sedlčan dokázal svolat zastupitelstvo obce, u které jeho oddíl dvacet roků táboří, a přesvědčit zastupitele, aby jim, tomíkům, prodali za přiměřenou cenu táborovou louku. Držme Jelenům palce, aby byli stejně úspěšní při žádosti o státní investiční grant na stejný účel!

❑ Ondra Šejtka organizoval výsadbu lip Anežky České, unikátní akci, ve které se spojuje odkaz české světičky s vyvrcholením Evropského roku dobrovolnictví v prvním listopadovém týdnu.

Mladý místopředseda se potýkal se dvěma problémy. Jednak jak docílit, aby si v listopadu silněji svítící evropské hvězdy nepletli zmatení Češi a Moravané s hvězdičkami nad hlavou sv. Jana Nepomuckého, kterýžto atribut ale Anežka nemá, a dále to, jak ochránit lípy před okusem vysoké zvěře.

Vše nakonec dobře dopadlo, k akci se přihlásilo 24 oddílů TOM, které se rozhodly zasadit lípu, a mladý místopředseda národní rady si mohl mnout své silné házenkářské ruce.

❑ Jiří Navrátil, skaut a přítel tomíků, oslavil ve zdraví své osmaosmdesáté narozeniny.

❑ Na ústředí tomíků dorazilo několik reakcí na předsedův dopis, který se zabýval úbytkem členů. Napsali tomíci z Opavy, Karviné, Pacova a Bílovce.

Zazněly nejpestřejší názory: od konstatování toho, že pro mladé vedoucí a instruktory je pohodlnější nechávat se vést a nepřebírat břímě odpovědnost, přes postesek nad tím že do života oddílů krutě vstupuje ekonomika, konzumní způsob života, počítače až po názor, že za tuhle potíž může naše spojení s Klubem českých turistů a poslech jazzu (sic! sic!) na spolkových výročích, kde by bylo lépe poslouchat folk.

Vedení spolku i redakce Tomíka se zmíněnému problému budou dále věnovat: první systematicky, včetně včlenění do programu sněmu v lednu 2013, druzí v dalším čísle našeho časopisu.

❑ Předsednictvo spolku zasedlo v Praze, v bytě právničky Gutha Jarkovského, kde schůzují odjakživa, a zabývalo se zhodnocením letních táborů, rekonstrukcemi Dobré Vody, Polany a dalších objektů, s uspokojením vzalo na vědomí mírný pokrok ve sporu s firmou Místav, souhlasilo s tím, abychom si na dvacet let od obce Velemín pronajali za symbolickou částku náhon u našeho mlýna, za bolševika od

našeho mlýna oddělený, svolilo, aby byly poskytnuty příspěvky na opravy kluboven tomíků v Hlučíně, Opavě, Ostravě a Hronově.

Předsednictvo debatovalo s hostem jednání, členem výchovné rady Standou Praisem, dále stanovilo možné termíny sněmu ve Svitavách v roce 2013 buď na víkend 18.–20. ledna, nebo o týden později.

❑ V reakci na výzvu k doregistraci se přihlásilo během července až září cca patnáct oddílů víc než pět stovek členů, což přiblížilo počet tomíků ke standardu.

❑ Šéfové KČT Jan Stráský a tomíků Tomáš Novotný si oddechli, protože se vcelku svorně nechtěli vzdát oboustranné spolupráce a už vůbec ne poslechu jazzu.

❑ Hanka Slabáková oslavila mezi přáteli z řad tomíků odložené abrahámoviny, pokud se to tak u ženy dá napsat.

❑ V Poděbradech místní tomíci promítali své rumunské zážitky z cest, kde jsou vozy s koníky přepadány šelmou známou jako Ursus ursus.

❑ Klub slovenských turistů napsal tomíkům dva dopisy. V prvním stálo, že slovenští partneři zvou šéfa českých a moravských tomíků do Bratislavy, aby se pokusili společnými nápady restartovat slovensko-českou spolupráci, ve druhém stálo, že Slováci odstupují až na další z turistického závodění, a to s okamžitou platností.

Rada závodů přijala výše uvedenou informaci s čelem chmurně mračným. Podle očitých svědků seděli po zvěstování této zvěsti Jobovy ostřílení závodníci matadoři bez jediného slůvka desítky minut bez hnutí, se rty sevřenými, jedno oko upřeno na diplomy, druhé do dálí, k Dunaji...

❑ Na louce staroslavného Levého Hradce si rekli nejradostnější ANO Ondřej Šejtka a Kačka Blandová.

❑ Ředitel odboru pro mládež J. Urban navštívil přátelské setkání banátských vedoucích a poděkoval Terezce a Filipovi Chmelovým a jejich kolegům z řad tomíků, woodcrafterů i neorganizovaných dospělých za práci, kterou u krajanů odvedli.

❑ TOM Pawnee oslavil na zámku v Bystřici pod Hostýnem své pětadvacáté narozeniny a plzeňský TOM Saturn se chystal ke svému listopadovému pětatřicetinám.

❑ Z divadla Jára Cimrmana napsali Klubu českých turistů milý dopis za to, že jim KČT umožnil při propagaci používat pásové značky, a nebránili se možnosti, že by některý s protagonistů geniálního divadla poskytl rozhovor do časopisu Turista.

Kukla 2012 poprvé v Ostravě

Přehlídka tvůrčích dovedností tomíků Kukla 2012 se bude konat 17.–19. února v Ostravě. Již dnes se můžeme všichni těšit na příjemnou soutěžní atmosféru!

Základní soutěžní disciplíny – divadlo, tanec, hudba, foto a filmová tvorba budou zachovány. Hostitelským oddílem bude TOM Krokodýl a prostory nově zrekonstruovaného sálu SVČ Korunka v Mariánských Horách.

Ostrava určitě využije svých možností a nabídne prohlídku hornického muzea, zoologické zahrady, Mini uni, divadlo a další zajímavůstky.

Propozice budou elektronicky rozslány oddílům do 25. října, seznámit se s nimi budete moci na stránkách ATOM a ve KŘE.

Marta Szücssová

Najde se pořadatel srazu?

Vážení kolegové,
bylo by smutné, kdyby třicátým srazem TOM tradice srazů skončila! Hledáme obětavý, organizačně schopný oddíl, sehraný tým, který zorganizuje v červenci či srpnu 2012 na malebném místě naší země alespoň týdenní sraz TOM.

Při řádné a včasné propagaci s podporou ústředí, dobrými radami, které vám jistě ochotně poskytnou kolegové pořadatelé ročníků předchozích lze počítat s cca 80–120 účastníky.

Sraz je finančně podpořen z ústředních prostředků a také z prostředků Klubu českých turistů. Prosím, nedejte se prosit! Pište na ton@-tom.cz, Vaše nabídky jsou vítány.

Děkujeme!

Předsednictvo Asociace TOM

Odložené narozeniny

Hanka Slabáková měla narozeniny, co poprvé nezačínaly čtyřkou, už před prázdninami. S několika přáteli z řad vedoucích TOM je ale oslavila až v září, v příjemném sobotním podvečeru na terase svého domu.

Dodatečné blahopřání tedy putuje za Hankou, současnou šéfovou Jihomoravské oblasti a dlouholetou členkou předsednictva tomíků, právě do Brna!

(ton)

Svatba

Na snímku vidí laskavý čtenář vpravo dva krásné mladé lidi, tomíky, co se rozhodli jít životem společnou cestou.

**Kačka a Ondra,
dnes už Šejtkovi,**

se 10. září vzali na Levém Hradci v Rostkách a nějak se nachomýtlo, že jsem měl tu čest je oddávat. Kačenko a Ondro, všechno nejlepší!

(ton)

**Tomík č. 79,
Říjen 2011**

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
ve spolupráci s Klubem českých turistů,
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce: ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Rostoky.

Tel.: fax: 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785

E-mail: ustredi@a-tom.cz,
www.AsociaceTOM.cz

Číslo do tisku připravili: Jiří Chour,
Tomáš Novotný, Petr Balcer, kuha,
Tomek Hurt Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Jiří Chour,
ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář
a vracejí se jen na vyžádání.
Náklad 1000 výtisků.

Letní návštěva

V létě navštívila roztocké ústředí Jana Dvořáková, která dva roky pracovala jako sekretářka našeho spolku. Nepřijela sama, synka Vojty je pořádný kousek! *(ton)*

Broumovský víchr

Silný vítr řádl na základně v Broumově u Tachova. Víchr zde natropil škody za deset tisíc Kč a ústředí je v dobré víře, že budou hrazeny pojišťovnou.

(ton)

Foto Milan Víšek

Vodácká táborová škola Salza 2012

TOM Lotři ve spolupráci s Janem Česnekem (TOM Skorci Vsetín) pořádá v termínu 14.–17. 6. 2012 vodácký zájezd na řeku Salzu v Rakousku. Akce je určena pro instruktory a vedoucí oddílů TOM. Obtížnost Salzy je převážně WW2–WW3, a tudíž se předpokládají základní vodácké znalosti a taky to, že již máte nějakou tu řeku za sebou. Akci po odborné stránce povede Jan Česnek (TOM Skorci Vsetín) a po stránce organizační vedoucí TOM Lotři, Tomáš Buriánek.

Na této akci je možné získat průkaz Instruktor vodní turistiky (akreditovaný

ŠMT ČR). Zájemci o kurs musí toto vyznačit na přihlášce. Tato zkouška je za poplatek a zájemci se musí hlásit pořadateli akce co nejdříve.

Předběžná cena je 2000 Kč/účastníka – konečná cena bude upřesněna podle počtu přihlášených (cena zahrnuje 3x nocleh v kempu, půjčovní vodáckého vybavení a podíl na zajištění instruktora a dopravy materiálu)

Elektronické přihlašování a další informace najdete také na:

<http://www.Lo3.cz>

Tomáš Buriánek, Lotři – TOM 3802, Hronov, info@Lo3.cz, 775 951 461

Přihlaš se ještě dnes!

Letní táborová škola Sloup 2012

Dalším rokem připravujeme pro mladé nadšence ve věku 16–19 let vrcholnou vzdělávací akci celého roku – letní táborovou školu. Máte-li zájem o vedení oddílu a zároveň chcete zažít něco neobvyklého, zkusit trochu adrenalinu, poznat nový kraj a krásnou základnu Asociace TOM ve Sloupu v Čechách, chcete-li se seznámit se sobě podobnou partou lidí a nasát během náročného týdne velkou porci motivace a inspirace, pak máte jedinečnou šanci přihlásit se právě na táborovou školu.

Z důvodu nemalých komplikací s pozdním přihlašováním účastníků v minulém roce bude tentokrát Asociace TOM organizovat pouze jednu táborovou školu – v roce 2012 právě ve Sloupu.

Proběhne v termínu 18.–25. srpna 2012 a i tak bude mít omezenou kapacitu. Neváhejte a přihlaste se co nejdříve. Všechny potřebné informace najdete na <http://lts.a-tom.cz/>.

Cena táborové školy zůstává 800,-Kč, proplatíme jednu cestu hromadným pro-

středkem. Pro maximální úspěch akce by bylo nejlepší, aby byli z jednoho oddílu nejvýš dva účastníci. Pokud ale má právě z vašeho oddílu zájem více lidí, označte je prosím jako náhradníky. Budou zapsáni na zvláštní seznam seřazený podle data přihlášek. V případě, že bude místo, budou tito zájemci zapsáni na táborovou školu poslední den v dubnu 2012 a budou neprodleně informováni.

Táborové školy jsou tradiční vzdělávací akce našeho sdružení, na které každý rok přijíždějí mladí lidé z různých koutů republiky, většinou nesměle a plni očekávání. Po týdnu her, aktivit, přednášek, hudby a dobrodružství se většinou jen neradi loučí, zůstávají v kontaktu, často plánují další setkávání.

*Zdeněk Šmída,
Česká Lípa*

Foto Míla Blšták

Podlesí u Staré Vody

Již přes dvacet let se díky spolupráci Armády ČR a Slezské skautské lesní školy daří tábořit v okrajových částech VVP (Vojenského výcvikového prostoru) Libavá. Díky dlouholeté nepřístupnosti tohoto prostoru skýtá oblast „originální“ a neporušenou přírodu s bohatou faunou a flórou, ale také dobře ukryté historické památky.

Na necelé dvacítce míst se každoročně o prázdninách konají letní stanové tábory, kterých se díky výborným vztahům se skauty účastní i naše oddíly.

Jenom na tábořišti v Podlesí u Staré Vody se letos uskutečnily čtyři tábory našich oddílů TOM. Není problém poznávat okolní přírodu, navštěvovat další naše tábory v Oderských vrších a v blízkosti přehrady Kružberk, protože celá tahle oblast je tomíkům zaslibená. Velmi oblíbené jsou zde také jiné aktivity, třeba cyklovýpravy nebo vodácký výcvik. Tímto bychom chtěli poděkovat bratrům Jurovi Glabazňovi a Přemkovi Štiplovi za dlouholeté úsilí v této prospěšné věci.

*Rostislav Kašovský,
TOM Čmoudík Ostrava*

Dárek pro Joachyma

PRO MAMINKU
JOACHYMA
ZVAŘENÍ

CO TAKLE DÁT
MEVĚKONI NAŠI
MAMINKU?

TADY MÁMĚ
OD NÁS VŠECH
DARČEK!

ÚPLNĚ
JSTE MĚ
DOJALI!

MILNE,
MILNE!

TUŘEK,
KYTAČ
CHRST

HADICIA

PUS PUS
YUS YUS

NEBOHOTOŇ OBL, ĚS ANE
MĚVĚTI ANE DO LĚDVICE!

THE
END!

CHAR
CHAR
RA

Sokera
Posledni
Zachovy

BURK!

CYAK!

SPZ

BIOMASA
DODÁ FA. VEVAE

BIOMASA
DODÁ FA. VEVAE

BIOMASA
DODÁ FA. VEVAE